

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакция і Адміністрація
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНС003 (201) 451-2200

PIK XCI. Ч. 88. ДЖЕРСІ СІТІ і НЬО ЙОРК. ЧЕТВЕР, 10-го ТРАВНЯ 1984

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY 10, 1984

No. 88.

VOL. XCI.

В Ньюарку відбулись Збори

Ньюарк, Н.Дж. (Л.К.). — Загальні збори місцевого Відділу Української Американської Координаційної Ради відбулись в суботу, 14-го квітня н.р., в приміщенні Церкви св. Вознесіння, у Мейнфлауді, Н.Дж., в присутності біля 50 осіб. Право голосу у Зборах мали лише ті особи, які заповнили свою вкладку на Громадський Фонд за 1983 або 1984 роки. Зборами провела Президія в складі: голова — Володимир Сенсак, заступники голови — Анна Дубас і Остап Олесьнішкий, секретар — Євген Перейма. До Президії запрошено також д-ра Богдана Шибуняка.

При відкритті Зборів голова відділу Осип Труш пригадав що Відділ почав свою працю на основних зборах 27-го березня 1981 року, як відділ Комітету за Правопорядок в УККА. Коли ж цей Комітет 1-го жовтня 1983 року перетворився на Українську Американську Координаційну Радю, тоді і Відділ став відділом цієї Ради. Голова пригадав також основні принципи постави Ради в ситуації двох централів, а це уникання дублювання праці УККА, співпраця з УККА у зовнішніх виступах. Згадав також про акцію за подання двох централів, але уважав, що акцію передчасною.

У своєму звіті устаткований голова розповів про ініціативу Відділу у створенні місцевого Відділу Комітету для вшанування жертв голоду 1932-33. Праця нашого Відділу цього Комітету привела до участі коло 400 осіб з цієї околиці в маніфестації у Вашингтоні 2-го жовтня 1983 року. Багато з них їхали п'ятма автобусами, які зорганізував Відділ. Від самого початку Відділ збирав вклади, які висладо до централів в Нью-Йорку.

Від ексекютивної УАКРади говорив д-р Б. Шибуняк. Він говорив про формування опозиції в УККА, почавши від IX Конгресу, розповів про XIII Конгрес і про розмови з Визвольним Фронтом відносно їхньої ролі в УККА. Також розповів про ІУ СКВУ і про тепе-

Відділу УАКРади

рішні намагання „третьої сили“. Бажав правдивої консолідації, але доки це не сталося, праця УАКРади повинна продовжуватися. Відділи є основою праці ексекютиви, вони мусять допомогти в праці бюра, яке вже працює. Далше говорив про свою участь в зустрічах із членами Комітету Повенедевих Народів у Вашингтоні.

Відносно об'єднання УАКРади і УККА, д-р Шибуняк висловився за об'єднання, але на основі цілком нового статуту, який миг би взоруватися на статуті Комітету Українців Канади.

Присутній на Зборах Ігор Олександрівський розповів про працю організації Американців в Обороні Людських Прав в Україні, зокрема про законопроект в Конгресі про створення комісії для вивчення причин і наслідків великого голоду 1932-33 років.

Нову Управу Відділу вибрано в складі: голова — Осип Труш, заступники голови — Петро Буняк, Вілліам Багрий, Орест Лисенський, Юліан Баранюк, секретар — Лев Колесенський, скарбник — Анна Дубас, пресовий референт — Євген Перейма; члени Управи — д-р Богдан Худько, Іван Ориняк, Євген Саламаха, Віктор Кирейко, Миколас Роговський, Дам'ян Лішинський (з'явлюючись з централю УАКР), Олександр Білецький, Контрольна комісія — Володимир Сенсак, Омелян Суховерський, Остап Олесьнішкий.

ВЕЧІР ДРАЙ-ХМАРИ

Нью-Йорк. — В суботу, 12-го травня н.р., о год. 4-й по полудні в Домі НТІВ, при 63 Четверта авеню, відбувся заходами Наукового Товариства ім. Шевченка „Вечір Драй-Хмари“. Участь беруть: проф. Василь Лев — „Слово про неоклясиків“ Роберт Спелдер — „Чому я відкидаю листи Драй-Хмари“, Ігор Качуровський — „До 45-річчя смерті Драй-Хмари“, проф. Оксана Ашер Драй-Хмара — „Спомини про Батька“. Імпреза відкрита для українського громадянства.

УІТ підготує наукову конференцію про М. Грушевського

Торонто (УІТ). — З нагоди відзначення 50-ліття смерті найвищачиншого українського історика проф. Михайла Грушевського, Українське Історичне Товариство влаштує наукову конференцію, яка відбуватиметься в суботу, 9-го червня н.р., в Торонто в приміщенні Інституту св. Володимира. Конференція відбудеться під патронатом Наукової Ради при СКВУ, яка проголосила 1984 рік — роком М. Грушевського.

Конференція складатиметься з двох сесій і зустрічі з громадством. У першій частині програми беруть участь такі науковці: д-р Любомир Виняр — „Вступне слово — Грушевське знавство — важлива ділянка українства“, д-р Марко Антонович (Монтреаль) — „Зв'язки Михайла Грушевського з Ол. Кониським“, д-р Олександр Домбровський (Нью-Йорк) — „Інтерпретація М. Грушевського ранньо-історичного процесу на землях України“, д-р Теодор Маньків (Акронський університет) — „Оцінка М. Грушевського гетьманування Івана Мазепи“, д-р Дмитро Штогирин (Іллінойський університет) — „Михайло Грушевський, як історик української літератури“.

У другій частині конференції відбудеться панель на тему: Питання термінології історії України в сучасних науках на Заході й історична схема Грушевського. У панелі беруть

участь (в розв'язному порядку) д-р Всеволод Ісаєв (Горнтонський університет), д-р Павло Магочий (Горнтонський університет), д-р Томас Приймак (Канадська наукова фундація), д-р Ігор Стебельський (Віндзорський університет), д-р Орест Субтельний (Йоркський університет). Модератором панелі є д-р Л. Виняр (Кентський університет і голова Наукової Ради при СКВУ).

Під час підвечір'я, який влаштує Товариство Прихильників УІТ в Торонто, відбудеться відзначення фондаторів „Українського Історика“, на сторінках якого друкуються матеріали про М. Грушевського у відділі „Грушевська“. Цією частиною проведитиме Ярослав Лапунта, голова Товариства. В організації конференції УІТ також одержано повну моральну підтримку від Торонтоського Відділу Комітету Українців Канади, а господарем конференції є Товариство Прихильників УІТ в Торонто.

Слід відзначити, що УІТ також проголосило 1984 рік — роком М. Грушевського і є ініціатором наукової конференції, яка має відбутися у співпраці з іншими науковими установами під кінець 1984 року в Нью-Йорку. Також УІТ підготує до друку збірку наукових праць М. Грушевського, спеціальний збірник наукових статей і матеріалів про М. Грушевського та інші видання.

Г. Гарт не здається

Клівленд. — Сенатор Гері Гарт другий з черги кандидат на президентів від Демократичної партії що до кількості здобутих голосів і делегатів, несподівано для багатьох політичних спостерігачів, а може й для нього самого, виграв перелікові вибори в штатах Огайо й Індіані, перешкодивши тим самим колишньому віцепрезиденту Волтеру Мондейлу вже тепер здобути потрібну для номінації кількість делегатів (1,967).

В. Мондейл здобув натовість перемогу в Мериленді й Північній Кароліні, але сьогодні вже навіть керівники його передвиборчої кампанії сумніваються чи він зможе здобути до Конвенції, яка, як відомо, відбуватиметься в липні н.р. в Сан Франсіско, таку кількість делегатів, яка дозволила б йому, як кажуть спостерігачі, замкнути коло передвиборів — з певністю, що він отримає номінацію на президента на самій Конвенції. Серед демократичних керівників говориться вже сьогодні про „лінійних“ делегатів негритянського проповідника Джейса Джексона і є вже певні позначки, що провід Демократичної партії працюватиме в напрямі здобуття цих делегатів для свого фаворизованого

кандидата В. Мондейла. Остаточна передвиборча розгріз відбується однак на закінчення тяжкого процесу передвиборів 5-го червня, коли два великі відносні стейти, з імпульсуючою кількістю голосів — Каліфорнія і Нью Джерсі — скажуть своє слово. Г. Гарт переконаний, що він, отримавши ще додаткову кількість делегатів із згаданих стейтів і невраїх, може перемогти В. Мондейла на самій Конвенції. В кожному разі він не має наміру знімати своєї кандидатури ще перед Конвенцією, як цього хотіли деякі провідні демократи, мовляв, для добра і єдності партії.

Отже, В. Мондейл здобув досі 1,321 делегатів, а Г. Гарт поки що 746, враховуючи, що він, як кажуть журналісти, майже приступом взяв його рідне Кольорадо, здобувши там майже 87 відсотків усіх голосів. Його опоненти отримали там В. Мондейл 7, а Дж. Джексона 2 відсотки. В Огайо Гарт здобув 570,782 голосів (42 відсотки), Мондейл 549,822 голосів (40 відсотків) і Джексона 231,071 голосів (17 відсотків). Подібні, зближені до себе цифри були і в трьох інших штатах.

В АМЕРИЦІ

ВЕТЕРАНИ В'ЄТНАМСЬКОЇ війни погодились через своїх посередників на полюбовне погодження їхньої судової справи проти хемічної компанії Дав та шістьох інших, які погодились добровільно заплатити 180 мільйонів доларів відшкодування для тих колишніх воїнів, які потерпіли фізично і психічно від цього трійливого газу званого „Айджент Орендж“, що його широко застосовувала армія у боротьбі з комуністичними партизанами, особливо для випалювання непрохідних джунглів.

ДЖАН А. СВАН, КОЛИШНИЙ комішонер програми соціального забезпечення, яка включає також пенсіонерів, а тепер дорадник президента Рональда Регена у справах політичного розвитку, заявив, що Президент не планує вводити жадних змін у пенсійному плані і програмі соціального забезпечення будь-коли, — тепер під час тривання каденції його Адміністрації, чи пізніше, якщо буде переобраний на другу каденцію. Програма не потребує жадних змін, вона є в доброму стані тепер і такою вона залишиться прийнятним до кінця цього століття. Як відомо, секретар Департаменту скарбу Доналд Ріген заявив раніше, що Уряд ЗСА буде змушений в кінці 1980-их років покласти спеціальну комісію для введення змін в соціальну програму і відтягнення пенсій принаймні від тих осіб, доходи яких перевищують встановлений мінімум.

СЕНАТОР СТРОМ ТИРМОНД, якому минуло 81 рік життя, кандидатом на шосту каденцію в Сенаті, заявив прихильно сенатора Республіканський політик з Південної Кароліни заявив кореспондентам з цієї нагоди, що він почуватиметься фізично і психічно дуже добре й має бажання далі служити чинно американському народові на відповідальному пості.

ГРУПА КОНСЕРВАТИВНИХ республіканців в Палаті Репрезентантів закликає демократів повернутися в політику до їхнього первісного кореня поміркованого лібералізму, який в ґрунті речі треба вважати твердою антикомуністичною лінією, якщо його мірять політичною філософією колишніх демократичних президентів Геррі Трумена чи Джана Ф. Кеннеді. Такі коментарі в консервативних колах з'явилися напередодні дебат в Палаті Репрезентантів про політику Адміністрації президента Рональда Регена в Центральній Америці. Багато демократів, в тому числі спікер Палати Томас О'Ніл, опонують до цієї політики і не погоджуються на продовження фінансової допомоги для сальвадорських і нікарагуанських антикомуністів.

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ оборони Каспар Вайнбергер відлетів в понеділок, 7-го травня, на Далекий Схід, де він має в плані відвідати Південну Корею, Японію, а може й інші країни, щоб там на місці з місцевими військовими і політичними лідерами обміркувати дальшу оборонну стратегію. Очевидно, К. Вайнбергер відвідує заклид Москви, що Адміністрація президента Рональда Регена є у процесі творення „блоку агресивних держав“ Вашингтон-Токіо-Сеул, але признає, що між відповідальними чинниками ведеться від деякого часу розмова про змінення оборони. Будучи в Південній Кореї Вайнбергер відвідає американські військові частини там stationed, а в Токіо вестиме розмови на тему оборони Північносхідної Азії.

КРАЙОВА РАДА транспорту і безпеки в повітрі, перевіряючи кількадесят випадків летунських катастроф у приватному і військовому летунстві ствердила, що один із десятих випадків був спричинений пілотами у крові яких знайдено пізніше певну дозу алкоголю. Рада домагається заборони вжиття алкоголю пілотами, принаймні тоді, коли вони на службі.

МІЖ 10-МА ОСОБАМИ, які в Адміністрації президента Рональда Регена, Конгресі і Суді займають найвищі і впливові пости вивисили: голова Федеральної ради авіаційних резерв Пол Вокер, спікер Палати Репрезентантів Томас О'Ніл, голова Верховного Суду Воррен Біргер, лідер республіканської більшості в Сенаті сен. Говард Бейкер, секретар Департаменту оборони Каспар Вайнбергер, державний секретар Джордж Шульц, шеф персоналу Білого Дому Джеймс Бейкер і дорадник Президента Едвин Міс.

Приїзд Папи до Гвінеї дав багато радості папуасам

Порт Морсбі, Папуа Нова Гвінея. — Папа Іван Павло II прибув у понеділок, 7-го травня, сюди, до цієї екзотичної країни з Кореї, щоб відзначити століття розвитку католицької віри тут, де одна третина населення є католиками, тобто один мільйон із трьох мільйонів населення цієї острівної тропічної країни, що лежить 400 миль на північний схід від Австралії.

Приїзд Папи зустріли папуаси з незвичайною радістю, бо для них він „Число один людина Христово“. Для цих островитян, дійсних дітей природи, тубільців, які все ще ходять напівголі, носять спіднички з сухої трави, розмальовують свої обличчя різними барвами, а деякі мають прикраси, застромлені в носі, — цивілізація чужа в позитивному, не негативному розумінні. Тому тут Папу не треба було так пильнувати від можливих терористів, як це було, наприклад, у дуже цивілізованій і індустріальній Південній Кореї. До Папи могли наблизитися зовсім вільно ці папуаси, разом з їхніми великими барабанами, і поліція та особиста охорона Папи зовсім безпечно пригладжували всім намаганням встановити близький контакт цих вірних з їхнім гоцем, першим і єдиним Папою, що ступив на папуаську землю.

Після спонтанного і вільного привіту Папи на летючій, де все так дано в честь Папи 21 вистріл-салют з гармат, — по моторній ласці Папи в його відкритому автомобілі вулицями містечка, у місцевому спортовому стадіоні Папа відслужив Службу Богу в мовах острова: моту, англійській „піджін“ і в звичайній англійській. Цими трьома мовами розмовляє населення острова. Тубільці ансамблем танцювали для Папи під час прийняття та самого Богослуження, а місцеві добуші били в бубни з великого захоплення Папою і тим фактом, що він звеличив своїм приїздом їхню країну і цим самим дав непряме підтвердження ще раз їхній самостійності.

Країну Папуа її конституція характеризує як країну християнства. Історичний приїзд Папи сюди сприйняв всі папуаси за особисту до них ласку Католицької Церкви, що тут росте й розвивається. Сам Папа, серед багатьох сказаних мильх слів до папуасів, особливо молився і закликав їх до священних поклонань, бо в Папуа на всіх 530 священників лише 16 відсотків є священниками місцевого походження, і цей стан Папа хоче змінити.

Після кількох зупинок по всій Папуа Новій Гвінеї і Богослужень на відкритому повітрі для сотень тисяч вірних, Папа у середу, 9-го травня, відлетів на один день до столиці Соломонових островів Гоніари, а потім до Таїланду, що є останньою його зупинкою в цій азійській подорожі.

Тріполі, Лівія. — Контроверсійний лідер Лівії, якого дуже не люблять у Західному світі, диктатор лівійської орієнтації полковник Муаммар ель-Каддафі мав нову особливу щастя, бо врятувався від замаху на нього у вівторок, 8-го травня, тут, коли на його резиденцію, що насправді є військовими бараками, напали понад два десятки озброєних і вишколених командо. Зсхе-матичних пошуків вісток з столиці Лівії, що їх передали західні дипломати та італійські журналісти, стаціоновані в Тріполі, відомо, що вірні Каддафі частини військової охорони тут звели кількохохонинний справжній бій з нападаючими і в цих сутичках вбито всіх командо, що й підтвердила лівійська телевізійна мережа, показуючи ще увечері у вівторок майже справжній побойовище — скрізь розкидані по коридорах будівлі тіла замаховців.

На телевізійній мережі, щоб заспокоїти населення, показано було полковника Каддафі, що врятувався і цей раз, як вже десятки разів перед тим від атентатів на нього. Згідно з даними італійського пресового агентства Анеа, напад на резиденцію Каддафі розпочали команди, яких було від 20 до 30 осіб, у вівторок ракетами — гранатами та автоматичними кулеметами, о 7-й годині ранку. Невідомо, чи сам Каддафі був у цей час у барачній-резиденції, що розташована в південній частині міста. Відповідальність за атаку взяла на себе анонімними телефонічними дзвінками до пресових бюр у Вашингтоні й Лондоні повстанська група, що називає себе „Национальним фронтом для врятування Лівії“. Групу очолює Мохаммед Юсеф аль-Маггарі-яф, колишній дипломат. З причин безпеки не сказано, де він і його група проживають закордоном.

Сам Каддафі обвинувачує в нападі Британію і Судан.

В Квебеку воля вбив три особи

Квебек. — У вівторок, 8-го травня н.р. провінційний парламент Квебеку був місцем несподіваного стрілянина, в якій загинуло три особи, а 13 було поранено.

Чотири з половиною години члени провінційного парламенту та журналісти, присутні в будинку, були під терором капрала канадської армії, що продістався до будинку з машинним крісом і ширяв паніку, заподіючи, щоб прийшов, щоб вбивати. Вкінці, спеціально вишколені поліційні сили з Монреалю роззброїли во-

яка та звільнили всіх, що були в будинку.

Як показується, 38-літній капраль Деніс Льюїс мав застереження до уряду Квебеку за його погану політику у відношенні до франкомовних канадських громадян. У спеціальній накручці на тасьмі „промови“ призначений для радіо він подав причини чому хотів побибати членів уряду провінції Квебек. У висліді він вбив трьох парламентарів провінційного Парламенту, але нікого з його політичних провідників.

Відбудеться 21-ий З'їзд

ОУА „Самопоміч“

Нью-Йорк. — В суботу, 9-го червня н.р., тут в Домі Українського Спортового Клубу, при 122 Друга авеню, в популадневих годинах передбачається вибір нової Головної управи. У З'їзді мають право участі обрані на зборах відділи делегати. Теперішню президентську ОУА „Самопоміч“ очолюють радник Богдан Ластовський — голова і інж. Лев Пришляк — секретар і касир.

„Лавній церкви Всіх Святих, 11-та вулиця Схід і 3-тя авеню. В популадневих годинах передбачається вибір нової Головної управи. У З'їзді мають право участі обрані на зборах відділи делегати. Теперішню президентську ОУА „Самопоміч“ очолюють радник Богдан Ластовський — голова і інж. Лев Пришляк — секретар і касир.

СССР відмовляється від участі в Олімпіаді

Москва. — Совєтський Союз оголосив у вівторок, 8-го травня, що його спортові дружини й спортовці не братимуть участі в Олімпійських Іграх у Лос Анжелесі цього літа. В повідомленні з совєтського крайового олімпійського комітету сказано, що участь совєтських атлетів стала неможливою через „грубу невагу“ олімпійських ідеалів керівництвом З'єднаних Штатів Америки. Зокрема і особливо це повідомлення, що його розповсюдило пресове агентство ТАСС, змусило планувати протисовєтських груп у ЗСА проводити на місцях в час Олімпіади антисовєтської демонстрації, а американські власті відмовилися, мовляв, пообіцяти, що вони заборонять такі протести.

Совєтська постанова не брати участі в літній Олімпіаді в Лос Анжелесі викликала вислови жалю від американського Уряду, але в американських урядових колах в той сам час названо це потягнення совєтів „крикливою політичною акцією, для якої нема справжнього виправдання“. Спеціалісти совєтських справ у Адміністрації Рональда Регена кажуть, що, на їхню думку, це рішення Москви принаймні частково є відплатою за американський бойкот Олімпійських Ігор влітку 1980 року в Москві.

Також американські спортовці були заскочені і вра-

жені відмовою Москви від участі в Олімпіаді і багатьох з них, запитані репортерами, висловлювали свій жалю з того приводу, бо без спортовців з ССРСР Олімпіада не буде такою доброю, як з ними. Деякі коментатори факту відмови совєтських спортовців, — а правдоподібно за прикладом Москви відмовляться і спортовці з сателітних країн, — договорюються навіть до того, що якісь змагання цього літа в Лос Анжелесі на Олімпіаді буде „драстично зменшена“ через відсутність совєтської спортової групи, підкреслюючи, що бойкот американський чотири роки тому був своїм значенням без порівняння меншим ударом для Олімпійських Ігор, як не є тепер, коли відмовляються приїхати московські спортовці. Деяких спортових журналістів, проте, дивує такечасне повідомлення про неучасть з Москви, бо речення для зголошень є 2-го червня, а не три тижні наперед. Тому лехто в Америці в спортових колах сподівається, що Москва може змінити своє рішення і таки взяти участь в цьогорічній літній Олімпіаді. Є і інші поголоски, що ССРСР, наперекір Америці, зорганізує свої окремі „олімпійські ігри“, і називають при цьому Болгарію, як есентуальне місце таких „відокремлених“ олімпійських змагань.

У СВІТІ

СПРАВА КОМПЛЕКТУВАННЯ нового ливанського кабінету, оголошеного 30-го квітня, що буде складатися з 10 міністрів з усіх віровізнаних і всіх політичних фракцій країни, під ієрархією Рашіда Карамі посуналася вперед, коли лідер шіїтів, що перше відмовлявся від участі в кабінеті, зголосив свою згоду бути в ньому. Нагіб Беррі, голова шіїтської міліції Амаль, погодився на міністерський портфель після того, як йому запропонували позицію державного міністра, в розпорядженні якого будуть справи південної Лівану і відбудови війною знищеної території. Н. Беррі, якому 45 років, відмовлявся перед тим від посту міністра, бо уважав йому запропоновані посади малозначущими. Він мав бути міністром справедливості і водних ресурсів.

СИЛЬНИЙ ЗЕМЛЕТРУС навідав Італію, струснувши центральну й південну її частини тут з 20 разів, що спричинило смерть принаймні трьох осіб, перервало телефонну мережу, зупинило їзду потягів, а високі будинки хиталися, як „деревя від вітру“. Принаймні 40 осіб було поранених в гористому селі на півдні від Риму. Побойовуються, що число поранених і взагалі потерпілих буде більше, як тільки прийдуть вістки з гористих околиць коло Риму, де розміщувався центр цього землетрусу.

ПРОКАЗА РОЗВИВАЄТЬСЯ з епідемічною швидкістю в Колонії, Мікронезія, на кільканадцяти островах, що перебувають під протекторатом З'єднаних Штатів Америки. Нових випадків захворювання тут серед тубільного населення є тепер вдвічі більше, як у 1977 році, — ствердили американці працівники здоров'я. Разом зголошено 1,102 випадки захворювання проказою на всіх кількості населення, що його тут є всього 100,000 осіб. Медичне й статистичне дослідження велося тут деякий час і закінчилося в січні цього року. Його вислідом заскочені американські власті — тут і президент Федерції держав Мікронезії Тосіво Нікаяма.

НЕСПОДІВАНО в ЛОНДОНІ виявлено досі невідому оперу Гаetano Доніцетті під назвою „Елізавета“, що пролежала 140 років від часу її написання. Ця опера належить до найбільш активного творчого періоду цього відомого італійського композитора. Тому тим більше її знахідка в пивниці відомого Ковені Гардену, королівської опери, дивує знавців італійської опери взагалі, а прихильників творчості Доніцетті зокрема, бо звичайно так буває, що знаходяться невідомі речі малопопулярних композиторів, а тут йдеться про одного із чотирьох найбільш популярних творців італійської опери XIX століття, що ними є Верді, Россіні, Белліні. Доніцетті, автор ще 70 опер, що з них кілька ніколи не сходять зі сцени світових оперних театрів, написав що знайдено тепер оперу поміж 1840 і 1844 роками. Приблизно половина її партитури — це переробка попередньої його опери з 1820 року. Такі переробки в тих часах були загально поширеними серед композиторів. Але інша половина партитури — це нові й невідомі в світі речі; тож знахідку вважається в музичних колах західного світу особливо цінною. Над знайденою оперою вже працюють ачені музикологи і історики музики, а оперні театри намагатимуться поставити її на сцені, що стане великою подією в оперному світі.

УРЯД ПОЛЬЩІ ЗАСУДИВ шістьох осіб на невеликі терміни ув'язнення за смерть одного демонстранта, несповодитного прихильника „Солідарності“, який помер після побиття в арешті в лікарні в 1983 році. Гжегош Пішемик помер у Варшаві рік тому від побиттів, які він дістав від двох санітарів амбулянсу. Два поліційні також засуджені в цій самій справі, хоч їхня кара легша; а двох польських лікарів притягнуто до судової відповідальності, бо вони не врятували життя побитого, не бажуючи „втручатися“ в бійку. Засуд, передбачають, вністиме три роки урм для санітарів і децьо менше поліційтам. А загалом урядовий виступ начебто на захист члена чи прихильника „Солідарності“ свідчить про те, що польський уряд хоче назовні виглядати „справедливим“.

У річницю смерті св.п. проф. П. Шумовського

Сумно згадати, що вже минув рік від дня смерті невідомого працівника на полі всевітньої науки та рідкої спеціальності в ділянках зоотехніки, біології, ветеринарії та агрономічних наук проф. д-ра Павла Федоровича Шумовського.

Павло Федорович проходив з відомої традиційної української священицької родини на Волині та Поділлі. Народився він в селі Мирогоща біля міста Дубно на Волині, де й закінчив місцеву гімназію за срібною медаллю. Під час Першої світової війни він перебував на західному фронті у російській армії, як вільно зголошений, у відділі кінної артилерії, командиром котрої був його старший брат, також відомий український діяч св.п. інж. Арсен Шумовський, і які перебували тоді в місцевостях біля Чорткова і Тербова. П. Шумовський, будучи військовим, заслужив відомість нагородою. Після закінчення війни він переїхав до Києва, де навчався на агрономічному факультеті Київського університету, переживаючи тоді гетьманщину і різні зміни влади. Сл.п. міністр проф.

Дмитро Дорошенко прийняв до себе на помешкання братів Павла і Петра. Вони жили там, охороняли та опікувалися багатомисливською бібліотекою проф. Д. Дорошенка, з якої і самі користали для свого знання і праці. Там у Павла Федоровича виховався ширший національний дух і політичні погляди та переконання.

Наступ більшовиків, кінець Гетьманщини та УНР, змусли братів Павла та Петра Шумовських залишити університетські студії у Києві та повернутися на свою рідну Волинь. Тут вони разом з братом Арсеном зайнялися українізацією та усвідомленням націоналізму і політичності односельчан у селі Мирогоща та сусідніх, провалячи разом із прибувими вже імігрантами і вітчаками від польських навали, проф. Дорошенком, колишніми старшинами УНР та іншими.

Зприходом польської влади було комусь із православних українців, та ще й сину священика, вступити на студії в університет у Польщі, і тому Павло та його менший брат Петро, переїхавши кордон, студіювали в Німеччині. Павло закінчив у Берлінському університеті агрономію та ветеринарію, а Петро — медичний факультет в місті Кіліо. Надзвичайно тяжким було навчання і життя обох братів в той час. Неможливо було матеріально допомогти їм своєму батькові, старому протоієрею, бо грошей не можна було до Німеччини пересилати, тому брати Павло з Петром працювали в копальнях вугілля, на цегельні та в інших місцях, тяжко заробляючи гроші на освіту. Бог їм допоміг, і вони, закінчивши студії, повернулися до Польщі, де отримали горожанство та нострифікували свої дипломи в Краківському університеті.

Павло нарешті дістав працю головного агронома в маєтках князя Радзивіла по голівлі коней та худоби. Були пропозиції різні до інших місць праці по фаху, бо всі ці роки його освіти і його знання.

Не до сподоби була Павлу монотонна праця агронома на провінції, біля Новогрудка в маєтках князя Радзивіла, і він був прийнятий як асистент у проф. Ростафінського, відомого зоотехніка і біолога в Вищій Господарській школі Варшавського університету в Варшаві, де працював майже до 1939 року і де написав знаменитий твір про „верне бидло“ в Польщі. За цю наукову працю і отримав П. Шумовський диплом доктора. З цієї школи його часто посилали на міжнародні конгреси в інші країни, на різні виставки агрономічних, тощо, і всюди він виголошував фахові реферати та публікував свої поважні наукові праці різними мовами. Перед самою війною Польщі з Німеччиною він був призначений професором в Дублянській Лівові і зараз же став ректором цієї найвищої агрономічної школи. Оцінюючи наукові труди і знання його, совєтський уряд 1940 року вислав Павла Федоровича — із проф. Панчишином, Колесом та іншими визначними науковцями й дітями, до Москви та Києва на науковий з'їзд та агрономічну весоюзну виставку, де він познайомився з багатьма земляками науковцями з різних галузей науки. За німецької окупації Павло, працюючи в своїй школі, був ще до того й головою рільничої палати у Львові та не відставав від своїх колег-земляків в політичному і національному житті, а головне у збройному спротиві окупантам і брав активну участь як член Головної Ради ПА, УГВР та згодом належав до ЗПУ ГВР.

Під час евакуації перебував проф. П. Шумовський в Німеччині, Австрії, нарешті, переїхав до своєї сестри Олександри Горай, що була відомою оперною співачкою і професором музики у Парижі та першою організаторкою Української школи там.

У Парижі Павла Федоровича з пошаною, як відомого науковця, прийняла вища школа ветеринарії в Альфорті біля Парижа, де він продовжував свої студії над консервацією, замороженням сперми та штучним заплідненням і гібридизацією тварин. Він був спеціальним особливим щодо оцінки кінських рас, їх плодовитості, гормонів, і ним за консервовані та виготовлені сперми запліднення розсилалися до Індії, Африки та інших країн світу, а власники расових коней часто радилася з ним щодо купівлі їх і вживання для вистігів. В цій галузі він написав багато друкованих праць різними мовами та збагатив світове науку. Понад 365 фахових наукових праць різними мовами вийшли з друку під його іменем, чи то цілком самостійних окремих брошур, книжок, чи статей, розміщених в різних наукових журналах в різних країнах світу. Найбільш відзначився Павло Шумовський своїм спостереженням і кольоровим фільтром розвою ембріо і курчати в яйці від самого зародку аж до вилуплення. З цим фільмом та доповіддю про розвій ембріо запрошували його численні країни та конгреси. За час своєї наукової праці він об'їздив всю Європу, Японію та інші країни світу і скрізь брав активну участь у міжнародних конгресах по зоотехніці, біології, ветеринарії тощо, виголошуючи наукові доповіді різними мовами та висвітлюючи фільми.

На багатьох конгресах проф. Шумовський дістав почесні дипломи і його скрізь радо вітали. Так, наприклад, на останніх міжнародних конгресах перед своїм тяжким занедужанням і смертю побував він на конгресі в Ізраїлі (Тель Авів) в травні 1968 року; в Милані в 1974 році та в інших містах. Побував він і в Києві на міжнародному конгресі по зоотехніці і птахівництву, де мав великий успіх, а його доповідь, що була виглошена ним французькою мовою, була негайно перекладена українською мовою, видрукована та роздана всім членам конгресу. Перебуваючи в Києві і оглядаючи це чудове місто, він віддавав також Українську Академію Наук, рільничу палату її та багато інших наукових інститутів і музеїв та, безумовно, святі місця: св. Софію, Печерську Лавру і Катедру св. Андрія. Між іншим, зустрівся він із директором рільничої палати проф. Я. Германюком, колишнім моїм учнем з Рівенської гімназії, з директором Інституту Академії Наук І. К. Білоділом, з іншими визначними науковцями України.

Св.п. проф. П. Шумовський залишив і отримав ним відзначення науковим і державним: „Chevalier de l'Ordre de Merite Agricole“ і „Diplome de Medaille de Vermeil“ золоту медаль від Французької Академії Наук, спеціальні дипломи з Ізраїля „Diploma of VI World Congress on the Fertility and Sterility“ „Dip-

loma Societe italiana per Progresso della Zootecni ca Milano) та багато інших наукових відзначень.

Проф. П. Шумовський був дійсним членом НТШ від 1950 року; міжнародної Вільної Академії Наук в Парижі від 1952 року; почесним членом Королівського гінекологічного товариства Бельгії від 1962 року; членом і основоположником Французького зоотехнічного товариства від 1951 року; почесним членом Союзу Американського Українського Ветеринарного і Медичного Товариства від 1950 року та інших наукових інституцій світу.

Перебуваючи постійно в Парижі від 1945 року Павло Ф. Шумовський не забував і своїх громадських національних та релігійних обов'язків. Він був довгий час директором Головної Ради Українського Музею і Архіву ім. Симона Петлюри і ширше та віддано працював для цього музею. Був він вірним сином УАПЦ, правним оборонцем і перед Вселенським Патріархом Афанасієм і французькою владою та іншими церквами. Дістав „Грамоту“ за пожертви на будову церкви в Парижі св. Симона та брав активну участь у Соборі УАПЦ Європи, що відбувався в Парижі, а в помешканні своєї сестри Олександри завжди був у товаристві св.п. пані Петлюрової, генерала Удовиченка, Созонтова, Плевака та інших еліти нашої старої імміграції та сучасних відомих співаків.

Отже д-р Ю. Шумовський

3 Воли Всевишнього відійшов у Вічність 2-го травня 1984 р., на 79-му році життя наш Дорогий МУЖ, ТАТО і ДІДО

бл. п.

Володимир Хоміцький

член УНСОЮзу 361-го Відділу Т-ва „Дністер“ в Нью Йорку.

В глибокому смутку залишені: дружина — АННА

донька — СТЕФАНІЯ

2 сини — ЄВГЕН і ДЕНИС

внук — ЄВГЕН

Ближча і дальша Родина в Америці й Україні

ПОХОРОН відбувся 4-го травня 1984 р. на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

бл. п. інж.

ВАСИЛЬ ЯКИМЧУК

кол. член Хору, баритон-сопіст та кол. член Управи Хору.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родніні Покійного найщиріші співчуття складають

Управа і Члени хору „Думка“

бл. п. інж.

ОРЕСТ КЛЮФАС

ДОБРОДІЙ ПЛАСТУ

Вельмишановній Пані Оксані Ключас — дружині Покійного, синам Юрієві і Константинові і усій Родині складаємо наші глибокі співчуття.

пл. сен. ЄВСТАХІЯ ГОЙДИШ

голова КПСтаршини

пл. сен. ІГОР СОХАН

голова КПРади

світну науку. Понад 365 фахових наукових праць різними мовами вийшли з друку під його іменем, чи то цілком самостійних окремих брошур, книжок, чи статей, розміщених в різних наукових журналах в різних країнах світу. Найбільш відзначився Павло Шумовський своїм спостереженням і кольоровим фільтром розвою ембріо і курчати в яйці від самого зародку аж до вилуплення. З цим фільмом та доповіддю про розвій ембріо запрошували його численні країни та конгреси. За час своєї наукової праці він об'їздив всю Європу, Японію та інші країни світу і скрізь брав активну участь у міжнародних конгресах по зоотехніці, біології, ветеринарії тощо, виголошуючи наукові доповіді різними мовами та висвітлюючи фільми.

На багатьох конгресах проф. Шумовський дістав почесні дипломи і його скрізь радо вітали. Так, наприклад, на останніх міжнародних конгресах перед своїм тяжким занедужанням і смертю побував він на конгресі в Ізраїлі (Тель Авів) в травні 1968 року; в Милані в 1974 році та в інших містах. Побував він і в Києві на міжнародному конгресі по зоотехніці і птахівництву, де мав великий успіх, а його доповідь, що була виглошена ним французькою мовою, була негайно перекладена українською мовою, видрукована та роздана всім членам конгресу. Перебуваючи в Києві і оглядаючи це чудове місто, він віддавав також Українську Академію Наук, рільничу палату її та багато інших наукових інститутів і музеїв та, безумовно, святі місця: св. Софію, Печерську Лавру і Катедру св. Андрія. Між іншим, зустрівся він із директором рільничої палати проф. Я. Германюком, колишнім моїм учнем з Рівенської гімназії, з директором Інституту Академії Наук І. К. Білоділом, з іншими визначними науковцями України.

Св.п. проф. П. Шумовський залишив і отримав ним відзначення науковим і державним: „Chevalier de l'Ordre de Merite Agricole“ і „Diplome de Medaille de Vermeil“ золоту медаль від Французької Академії Наук, спеціальні дипломи з Ізраїля „Diploma of VI World Congress on the Fertility and Sterility“ „Dip-

loma Societe italiana per Progresso della Zootecni ca Milano) та багато інших наукових відзначень.

Проф. П. Шумовський був дійсним членом НТШ від 1950 року; міжнародної Вільної Академії Наук в Парижі від 1952 року; почесним членом Королівського гінекологічного товариства Бельгії від 1962 року; членом і основоположником Французького зоотехнічного товариства від 1951 року; почесним членом Союзу Американського Українського Ветеринарного і Медичного Товариства від 1950 року та інших наукових інституцій світу.

Перебуваючи постійно в Парижі від 1945 року Павло Ф. Шумовський не забував і своїх громадських національних та релігійних обов'язків. Він був довгий час директором Головної Ради Українського Музею і Архіву ім. Симона Петлюри і ширше та віддано працював для цього музею. Був він вірним сином УАПЦ, правним оборонцем і перед Вселенським Патріархом Афанасієм і французькою владою та іншими церквами. Дістав „Грамоту“ за пожертви на будову церкви в Парижі св. Симона та брав активну участь у Соборі УАПЦ Європи, що відбувався в Парижі, а в помешканні своєї сестри Олександри завжди був у товаристві св.п. пані Петлюрової, генерала Удовиченка, Созонтова, Плевака та інших еліти нашої старої імміграції та сучасних відомих співаків.

Отже д-р Ю. Шумовський

3 Воли Всевишнього відійшов у Вічність 2-го травня 1984 р., на 79-му році життя наш Дорогий МУЖ, ТАТО і ДІДО

бл. п.

Володимир Хоміцький

член УНСОЮзу 361-го Відділу Т-ва „Дністер“ в Нью Йорку.

В глибокому смутку залишені: дружина — АННА

донька — СТЕФАНІЯ

2 сини — ЄВГЕН і ДЕНИС

внук — ЄВГЕН

Ближча і дальша Родина в Америці й Україні

ПОХОРОН відбувся 4-го травня 1984 р. на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

бл. п. інж.

ОРЕСТ КЛЮФАС

ДОБРОДІЙ ПЛАСТУ

Вельмишановній Пані Оксані Ключас — дружині Покійного, синам Юрієві і Константинові і усій Родині складаємо наші глибокі співчуття.

пл. сен. ЄВСТАХІЯ ГОЙДИШ

голова КПСтаршини

пл. сен. ІГОР СОХАН

голова КПРади

бл. п. інж.

ОРЕСТ КЛЮФАС

ДОБРОДІЙ ПЛАСТУ

світну науку. Понад 365 фахових наукових праць різними мовами вийшли з друку під його іменем, чи то цілком самостійних окремих брошур, книжок, чи статей, розміщених в різних наукових журналах в різних країнах світу. Найбільш відзначився Павло Шумовський своїм спостереженням і кольоровим фільтром розвою ембріо і курчати в яйці від самого зародку аж до вилуплення. З цим фільмом та доповіддю про розвій ембріо запрошували його численні країни та конгреси. За час своєї наукової праці він об'їздив всю Європу, Японію та інші країни світу і скрізь брав активну участь у міжнародних конгресах по зоотехніці, біології, ветеринарії тощо, виголошуючи наукові доповіді різними мовами та висвітлюючи фільми.

На багатьох конгресах проф. Шумовський дістав почесні дипломи і його скрізь радо вітали. Так, наприклад, на останніх міжнародних конгресах перед своїм тяжким занедужанням і смертю побував він на конгресі в Ізраїлі (Тель Авів) в травні 1968 року; в Милані в 1974 році та в інших містах. Побував він і в Києві на міжнародному конгресі по зоотехніці і птахівництву, де мав великий успіх, а його доповідь, що була виглошена ним французькою мовою, була негайно перекладена українською мовою, видрукована та роздана всім членам конгресу. Перебуваючи в Києві і оглядаючи це чудове місто, він віддавав також Українську Академію Наук, рільничу палату її та багато інших наукових інститутів і музеїв та, безумовно, святі місця: св. Софію, Печерську Лавру і Катедру св. Андрія. Між іншим, зустрівся він із директором рільничої палати проф. Я. Германюком, колишнім моїм учнем з Рівенської гімназії, з директором Інституту Академії Наук І. К. Білоділом, з іншими визначними науковцями України.

Св.п. проф. П. Шумовський залишив і отримав ним відзначення науковим і державним: „Chevalier de l'Ordre de Merite Agricole“ і „Diplome de Medaille de Vermeil“ золоту медаль від Французької Академії Наук, спеціальні дипломи з Ізраїля „Diploma of VI World Congress on the Fertility and Sterility“ „Dip-

loma Societe italiana per Progresso della Zootecni ca Milano) та багато інших наукових відзначень.

Проф. П. Шумовський був дійсним членом НТШ від 1950 року; міжнародної Вільної Академії Наук в Парижі від 1952 року; почесним членом Королівського гінекологічного товариства Бельгії від 1962 року; членом і основоположником Французького зоотехнічного товариства від 1951 року; почесним членом Союзу Американського Українського Ветеринарного і Медичного Товариства від 1950 року та інших наукових інституцій світу.

Перебуваючи постійно в Парижі від 1945 року Павло Ф. Шумовський не забував і своїх громадських національних та релігійних обов'язків. Він був довгий час директором Головної Ради Українського Музею і Архіву ім. Симона Петлюри і ширше та віддано працював для цього музею. Був він вірним сином УАПЦ, правним оборонцем і перед Вселенським Патріархом Афанасієм і французькою владою та іншими церквами. Дістав „Грамоту“ за пожертви на будову церкви в Парижі св. Симона та брав активну участь у Соборі УАПЦ Європи, що відбувався в Парижі, а в помешканні своєї сестри Олександри завжди був у товаристві св.п. пані Петлюрової, генерала Удовиченка, Созонтова, Плевака та інших еліти нашої старої імміграції та сучасних відомих співаків.

Отже д-р Ю. Шумовський

3 Воли Всевишнього відійшов у Вічність 2-го травня 1984 р., на 79-му році життя наш Дорогий МУЖ, ТАТО і ДІДО

бл. п.

Володимир Хоміцький

член УНСОЮзу 361-го Відділу Т-ва „Дністер“ в Нью Йорку.

В глибокому смутку залишені: дружина — АННА

донька — СТЕФАНІЯ

2 сини — ЄВГЕН і ДЕНИС

внук — ЄВГЕН

Ближча і дальша Родина в Америці й Україні

ПОХОРОН відбувся 4-го травня 1984 р. на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

бл. п. інж.

ОРЕСТ КЛЮФАС

ДОБРОДІЙ ПЛАСТУ

Вельмишановній Пані Оксані Ключас — дружині Покійного, синам Юрієві і Константинові і усій Родині складаємо наші глибокі співчуття.

пл. сен. ЄВСТАХІЯ ГОЙДИШ

голова КПСтаршини

пл. сен. ІГОР СОХАН

голова КПРади

бл. п. інж.

ОРЕСТ КЛЮФАС

ДОБРОДІЙ ПЛАСТУ

Вельмишановній Пані Оксані Ключас — дружині Покійного, синам Юрієві і Константинові і усій Родині складаємо наші глибокі співчуття.

світну науку. Понад 365 фахових наукових праць різними мовами вийшли з друку під його іменем, чи то цілком самостійних окремих брошур, книжок, чи статей, розміщених в різних наукових журналах в різних країнах світу. Найбільш відзначився Павло Шумовський своїм спостереженням і кольоровим фільтром розвою ембріо і курчати в яйці від самого зародку аж до вилуплення. З цим фільмом та доповіддю про розвій ембріо запрошували його численні країни та конгреси. За час своєї наукової праці він об'їздив всю Європу, Японію та інші країни світу і скрізь брав активну участь у міжнародних конгресах по зоотехніці, біології, ветеринарії тощо, виголошуючи наукові доповіді різними мовами та висвітлюючи фільми.

На багатьох конгресах проф. Шумовський дістав почесні дипломи і його скрізь радо вітали. Так, наприклад, на останніх міжнародних конгресах перед своїм тяжким занедужанням і смертю побував він на конгресі в Ізраїлі (Тель Авів) в травні 1968 року; в Милані в 1974 році та в інших містах. Побував він і в Києві на міжнародному конгресі по зоотехніці і птахівництву, де мав великий успіх, а його доповідь, що була виглошена ним французькою мовою, була негайно перекладена українською мовою, видрукована та роздана всім членам конгресу. Перебуваючи в Києві і оглядаючи це чудове місто, він віддавав також Українську Академію Наук, рільничу палату її та багато інших наукових інститутів і музеїв та, безумовно, святі місця: св. Софію, Печерську Лавру і Катедру св. Андрія. Між іншим, зустрівся він із директором рільничої палати проф. Я. Германюком, колишнім моїм учнем з Рівенської гімназії, з директором Інституту Академії Наук І. К. Білоділом, з іншими визначними науковцями України.

Св.п. проф. П. Шумовський залишив і отримав ним відзначення науковим і державним: „Chevalier de l'Ordre de Merite Agricole“ і „Diplome de Medaille de Vermeil“ золоту медаль від Французької Академії Наук, спеціальні дипломи з Ізраїля „Diploma of VI World Congress on the Fertility and Sterility“ „Dip-

loma Societe italiana per Progresso della Zootecni ca Milano) та багато інших наукових відзначень.

Проф. П. Шумовський був дійсним членом НТШ від 1950 року; міжнародної Вільної Академії Наук в Парижі від 1952 року; почесним членом Королівського гінекологічного товариства Бельгії від 1962 року; членом і основоположником Французького зоотехнічного товариства від 1951 року; почесним членом Союзу Американського Українського Ветеринарного і Медичного Товариства від 1950 року та інших наукових інституцій світу.

Перебуваючи постійно в Парижі від 1945 року Павло Ф. Шумовський не забував і своїх громадських національних та релігійних обов'язків. Він був довгий час директором Головної Ради Українського Музею і Архіву ім. Симона Петлюри і ширше та віддано працював для цього музею. Був він вірним сином УАПЦ, правним оборонцем і перед Вселенським Патріархом Афанасієм і французькою владою та іншими церквами. Дістав „Грамоту“ за пожертви на будову церкви в Парижі св. Симона та брав активну участь у Соборі УАПЦ Європи, що відбувався в Парижі, а в помешканні своєї сестри Олександри завжди був у товаристві св.п. пані Петлюрової, генерала Удовиченка, Созонтова, Плевака та інших еліти нашої старої імміграції та сучасних відомих співаків.

Отже д-р Ю. Шумовський

3 Воли Всевишнього відійшов у Вічність 2-го травня 1984 р., на 79-му році життя наш Дорогий МУЖ, ТАТО і ДІДО

бл. п.

Володимир Хоміцький

член УНСОЮзу 361-го Відділу Т-ва „Дністер“ в Нью Йорку.

В глибокому смутку залишені: дружина — АННА

донька — СТЕФАНІЯ

2 сини — ЄВГЕН і ДЕНИС

внук — ЄВГЕН

Ближча і дальша Родина в Америці й Україні

ПОХОРОН відбувся 4-го травня 1984 р. на цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

бл. п. інж.

ОРЕСТ КЛЮФАС

ДОБРОДІЙ ПЛАСТУ

Вельмишановній Пані Оксані Ключас — дружині Покійного, синам Юрієві і Константинові і усій Родині складаємо наші глибокі співчуття.

пл. сен. ЄВСТАХІ

Інтер'ю...

Закінчення зі ст. 2.

моєю посвоячені. Ми обнялися і розцілувалися, а він далі оповідав: „Завтра складало присягу, отримую підстаршинський ступінь, — а тоді... Прошу отця, які ми раді, всюди в околиці з'явилися великі оголошення про створення УГВР, розкидано летючки великого формату. Ми всі читали Універсал. Як ми тішились...! Пам'ятаю цього молодого юнака — воїна УПА. Таких, як він, загинуло багато за Україну. Тисячі... Збудив я опівночі свого друга о. Петра і просив, щоб на свято відслужив Св. Літургію в Старшинській школі, куди його довели стрільці УПА.

(Продовження буде)

Чи треба...

Закінчення зі ст. 2.

що попали в неволю скоріше і тих, яких така доля спінула після Другої світової війни.

Афганістан був для Заходу своєрідним несподіваним і дуже небажаним для лібералів шок, який спричинив деяку зміну закордонної політики ЗСА у відношенні до СРСР, але окупація свободолюбного народу совєтською армією не переконала лібералів і пацифістів, які в цьому випадку шукали виправдання для совєтських експансіоністів і незадоволення інвазією вони старалися знаходити шляхи для привернення детанту і скерування політики Заходу на старі шляхи співпраці з комуністичною імперією.

На жаль, стан рішучості, стан глибших студій совєтського імперіалізму довго не тривав. Сьогодні, навіть деякі політичні дорадники президента Р. Регена вважають, що почерез переговори, толерантність до совєтської системи, промовчування злочинів Москви, визнання існуючого стану, навіть резигнація з плану розміщення американських ракет в Європі — можна з СРСР якось співпрацювати і навіть добитися редукції міжконтинентальних — нуклеарних ракет. Усе це ілюзія і тільки на конто теперішнього Президента ЗСА і його найближчих співробітників треба буде записати те, що він, не зважаючи на спротив, поставив американську політику більш-

менш на реальну базу, бо тільки з цих позицій можна буде розбудувати далеке перспективну політику супроти СРСР з врахуванням аспірацій поневолених народів, бо сьогодні замало є тільки говорити про порушення прав людини в СРСР чи інших комуністичних країнах, треба прийняти концепцію розбиття комуністичної імперії шляхом національних революцій і творити для цього відповідну політику і моральну базу. Отже, без сумніву, треба міняти американську зовнішню політику, інакше і в кращій альтернативі під теперішню пору немає. Цього не можна досягнути завтра. Сиди спротиву на Сході треба змінювати поступово, але систематично, бо неврагів, а тим більше капітуляцію демократії не обороняє.

ВЕЛИКОДНЕ СВЯЧЕННЯ В ІСТОРІЇ

Історик Н. Й. Українська православна парафія Святої Марії влаштує тут в неділю, 20-го травня ц.р., о год. 5-й по полудні в церковній залі, при Олд Монток дорозі, традиційне Великодне Свячене з відпо-відними стравами і програмою. Вступіть 8.50 від дорослих і 4 долари від дітей до 12-го року життя. Близькі інформації можна отримати, телефонуючи на число: (516) 325-0988.

ПРИЙММО НА ПРАЦЮ

IBM System 34,
System 36 operator.

Досвід побажаний. Прийнятий на цю працю переїде вишкіл.

Зголошення:

Український Народний Союз
(201) 451-2200

СОЮЗІВКА — Оселя УНСоюзу
пошукує

ПРАЦІВНИКІВ
до загальної праці

Платня після умови. Зацікавлених прошу зголошуватись.
SOYUZIVKA UNA Estate
Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

У п'яту річницю смерті

Юліана Ревая

Нью Йорк. Н. Й. (ПЮС-КДЦ). — 30 квітня ц.р. минуло п'ять років від смерті Юліана Ревая, колишнього прем'єра уряду Карпато-Української Республіки, відомого українського політичного, культурно-освітнього й суспільно-громадського діяча.

Юліан Ревей народився в родині народного учителя і сам закінчив учительську семінарію та по фаху був учителем на Закарпатті. Але вже зарання у своїй кар'єрі став він крайовим інспектором елементарного шкільництва і з цієї позиції унапрямовував розвиток українського шкільництва на всій території Підкарпатської Русі. Шойно після його відходу з цієї позиції до чехословацького парламенту в Празі в 1935 році москвофіли вдалося здобути у шкільництві деякі позиції.

Юліан Ревей, поруччю Августина Волошина, був найвідомішим автором шкільних підручників на Закарпатті. Він розбудовував бібліотеки при народних школах і впливав на сільських учителів, щоб вони заохочували не лише шкільну молодь, але й старших громадян читати книжки. Були чималою Пластуном на Закарпатті, з позиції крайового шкільного інспектора він підтримував організацію Пласту, а зокрема видавництва і поширювання журналу „Пластун“. Одночасно він підтримував такі журнали для молоді як „Віночок“, „Наш Рідний Край“, „Пчілку“ та інші.

До чехословацького парламенту він був обраний з раними соціал-демократичної партії, орган якої в Ужгороді п. н. „Вперед“ виходив українською літературною мовою фонетичним правописом (що було ще рідкістю). В Празі змагав він за соціально-економічне піднесення населення Закарпаття за покращення соціальної опіки, а зокрема за розвиток освіти молоді на всіх шаблях шкільництва. Поза тим, він постійно змагав за введення автономії в Карпатській Україні в дусі гарантії мирової конференції з 1919 року та конституції Чехо-Словацької Республіки. Тому то й був він одним із творців першого автономного уряду Карпато-Української Республіки.

ЗІБРАНА ВИСТАВКА ПРАЦЬ УКРАЇНСЬКИХ МІСТІВ

Філадельфія. — Заходом дирекції Українського Освітньо-Культурного Центру тут в суботу, 12-го травня ц.р., о год. 8:30 вечора в залі УОК, при 700' Сідаровд в Абінгтоні, Па., відбудеться відкриття збірної виставки праць українських містців. Виставка буде відкрита від 7-9 години вечора, в будні і від 12-5 години в суботу й неділі, аж до 20-го травня. На закінчення вечора відбудеться забава з танцями.

много уряду Підкарпатської Русі-Карпатської України, що був створений 8-го жовтня 1938 року.

Великою заслугою Юліана Ревая було організування Крайового учительського хору в Ужгороді під місцевим керівництвом проф. Олексія Приходька, який плевав мистецтво хорового співу й ширив українську музичну культуру. Був він також у провіді товариства „Просвіта“, як і багато років очолював Українську Громаду, яка об'єднувала національне свідоме українське учительство, з яким конкурували учителі-москвофіли.

У державному будівництві в Карпатській Україні був найенергійнішим членом уряду й, зокрема, утримував контакт із членами федерального уряду в Празі, якого він, разом з іншими міністрами Карпатської України, був повноважним членом. Мав він неелегке завдання очолювати міністерство господарства і соціальної опіки, бо треба знати, що Карпато-Українська держава втратила була майже всі рідні землі і хлібні ми магазини.

В останній фазі існування автономної Карпато-Української держави, коли чехи під тиском московських більшовиків і поляків намагалися здушити всеукраїнський рух в автономній Карпатській Україні, міністер Юліан Ревей, як і його брат Федір, який був головою Українського Національного Об'єднання (урядової політичної партії), ставив чохом найважливіший опір. Разом з головою уряду, о. д-ром Августиним Волошином, не допустили вони генерала Лева Прхалу до перебрання міністерства внутрішніх справ, з раними якого Прхала мав завести диктатуру в Карпатській Україні, а зокрема знищити „Карпатську Січ“.

Юліан Ревей був іменований прем'єром уряду самостійної Карпато-Української Республіки вже президентом Августиним Волошином після проголошення самостійності й сесії Союму Карпатської України.

Еміграційний шлях Ю. Ревая загальновідомий. Був він причасний до кожного конструктивного і самостійного зусилля української еміграції, відкладення основ під ЦПУЕ в Німеччині в 1945 році до праці в УККА та організації Святогору Конресу Вільних Українців кінця 40-х.

Для вшанування пам'яті Юліана Ревая і зрештою підсумків його багатогранної діяльності в суботу, 9-го червня цього року, в приміщенні Українського Інституту Америки відбудеться урочиста конференція. Конференцію організує Карпатський Дослідний Центр ім. Юліана Ревая, а з доповідями виступатимуть: д-р Степан Роскоха, проф. д-р Михайло Пап, мр Іван Базарко, ред. Антін Драган, д-р Володимир Душник, д-р Роман Голят, д-р Петро Стерчо та д-р Василь Вереш, голова й секретар Центру.

В празник зіслання Святого Духа 6-го червня ц.р. Владика Василь Лостен, у содружності духовенства, поблагословить пам'ятник на могилі с.п. Юліана Ревая на цвинтарі Св. Духа (біля Союзівки). На посвяченні надгробного хреста з'являться закарпатці з різних частин Америки й Канади, а віримо, що й українське громадянство візьме участь, щоб засвідчити свою вшановність Покійному за його багатогранний, безкорисний і довготривалий труд в різних царинах організованого українського життя.

Загальні збори Кредитівки

„Самопоміч“ у Дітроїті

Неперервним руслом поступу і росту пливе з року в рік розвій Кредитівки „Самопоміч“ у Дітроїті. Це було основне ствердження голови Ради Директорів інж. Богдана Андрушківця в його звіті за 1983 рік. Це — наслідок компетентного складу Ради Директорів, здібного управителя та сумлінних працівників. Характеризуючи загальну економічну ситуацію в краї, він вказав на її ускладненість і змішаність, що творить її цікавою, але також небезпечною. На її загальний напрям не тільки фінансові інституції типу кредитівок не мають жодного впливу, але навіть самі уряди держав є часом безсилий. Бюджетові чи торговельні дефіцити — це факти, які кожний уряд хотів би оминути. Але все-реч шілому ряду основних заряджень, це повністю не вдається. Ці зарядження, однак, самого уряду чи центрального банку мають дешидувальний вплив на працю і розвиток таких фінансових установ, як наша кредитівка, і завдання Дирекції та управителя є бути з ними обізнаними і відповідно достосувати свою фінансову політику. У зв'язку з цим покликано до життя ший ряд комісій, щоб якнайкраще використати досвід і знання поодиноких членів в їх спеціальностях для загальної добра кредитівки. І тут, на думку інж. Б. Андрушківця, велике поле до пошуку для молодих людей. Виходячи в цій країні, випускники високих шкіл, вони повинні включитися в цю працю та своїм знанням і досвідом продовжувати і скріпити діло їх батьків, з якого вони також користали. Те, що досягнуто до цієї пори, — це наслідок співпраці та довіри членів до своєї установи. До краших успіхів дійшла б Кредитівка, якщо б та, на жаль, велика частина нашої громади, що стоїть осторонь, долучилася до нас. В цьому напрямі протягом звітового року працював безупинно референт нових членів Андрій Блюй, в першу чергу, серед наших братів, об'єднаних в інших церквах та організаціях, перемагаючи там недовіря та неприхильне наставлення до нашої установи.

Потім Володимир Гупалівський, скарбник Кредитівки, перевів точну аналіз фінансових збілевань Кредитівки. Заощадження членів зросли за минулий рік на 3,114,629 та досягли суми 25,870,919. Із загальної суми приходів в сумі 2,600,762 дол. повернено членам у формі дивідендів 920,298, убезпечення вкладок і позички 96,511, разом 2,016,809. Мр Ігор Козак, голова Контрольної комісії, ствердив правильність усіх операцій Кредитівки та готність представленого звіту. Також під час дискусії над звітом він вніс вимогу впровадження ряду операційних заряджень для покращання урядування. Його внесок на улічення абсолютної збори прийняли одностайно. Вітали Загальні збори голова Централі України Володимир Баран

інських Кооператив Володимир Гупалівський, голова Управи ЦУКА інж. Дмитро Григорчук та інж. Богдан Петріна від товариства „Самопоміч“, спонсора Кредитівки. На наступні три роки вибрано до Дирекції Рому Дигдало, Володимира Гупалівського і на місце уступаючого д-ра Юрія Розгона Ігоря Козака.

З метою скріплення почуттів спільноти серед своїх членів, Кредитівка влаштує щорічно після Загальних зборів бенкет. Доступні ціни вступу та вибаглива мистецька програма, яка слідує, завжди стягають велике число присутніх. Використовуючи таку нагоду, голова Дирекції інж. Богдан Андрушків у своєму привітанні поставив знову сильний наголос на ролі молоді в дальшому розвитку Кредитівки, вказавши на те, що може зміцнити силу і значення української громади в Америці. Він заохочував молодість старатися ввійти в світ великих банків, інвестиційних підприємств, де існує можливість придбання великих фінансових ресурсів. Тоді зросли б також наші політичні впливи, бо маємо багато доказів того, що в цій країні радить гріш, хто і як кермує державою.

Співака-баритона Миколу Фабрику та його дружину Ірину, виконавців мистецької програми, представив збіром мр Ігор Козак. Перший виступ М. Фабрика у Дітроїті увінчався тріумфальним успіхом. Голос милого звучання, великої сили, технічно вишкolenний до перфектності зачарував усіх. Пісні героїчного жанру чи ліричного настрою він віддав із правильним зрозумінням їх змісту і настрою. Така пісня як, наприклад, „Два колюбри“, що для нас стала вже класичною в його виконанні своєрідно інтерпретувати зворушила всіх. Та все таки, як гарно і вміло він вмів віддати пісні, то в оперних аріях він забистив ще сильніше, як оперний співак рат екселленс.

Фортепіанний супровід його дружини Ірини був повнорядний додатком до цього успішного і надзвичайно милого виступу. Загальні збори, як личить та наказує традиція, почалися молитвою, яку провів парох церкви св. Покрови о. Нестор Столярчук. Бенкет попередив молитвою о. Велін Ручи, а закінчив його парох церкви Непорочного Зачаття о. Вернад Панчук.

За мистецьку частину виступав Ярослав Конопала, загальний нагляд над бенкетом спочивав у руках управителя Кредитівки Бориса Блюя.

Загальні Збори відбулися 1-го квітня цього року. На першому засіданні по Загальних зборах Дирекція усталила наступний розподіл функцій: Богдан Андрушків — голова; Любомир Липський — мистоголова; Володимир Гупалівський — скарбник; Романа Дигдало — секретар.

Високий ДИПЛОМАТ з Етіопії, який перебував з родиною в ЗСА, попросив Державний департамент надати йому право політичного азилу в цій країні, тому що він побоюється за своє життя, якщо б він повернувся до своєї країни, чого від нього вимагає уряд. „Я знайшовся у свого роду ізоляції від впливів свого власного прокомуністичного і промословського уряду і мій поворот до Етіопії міг би закінчитися трагедією“, — заявив Гесфеї Демекі, етіопський шарже д'аффер у Вашингтоні від 1980 року. У вересні цього року, заявив загальний дипломат, етіопський уряд проголосить створення офіційної комуністичної партії в тій країні і він вважає, що від тепер його доля в дипломатичній службі закінчилася. Рішення Державного департаменту покищо немає, але в політичних колах не сумніваються, що етіопський дипломат отримає азил і право перебування в ЗСА.

Мій сусіда...

Закінчення зі ст. 2.

римувався різні авта, а їхні пасажери розгублено розглядалися, не знаючи добре в якому це саме місці була ця славна станція телеграфічних передач. Прийшлося вияснювати, показувати і при тому думати про цей дивний збіг обставин, що якраз українці довелися жити в найближчому сусідстві першого бездотного порозуміння з далеким світом.

На виставці з'явилася мені також добре знайома таблиця, на написі якої щоденно спочивали мої очі — хотіла я цього чи ні. І скільки гарних, теплих, родинних споминок принесла вона, коли я гляділа на неї у музейній залі після 25-ти років від останнього побачення.

Але хоча вона повинна бути далі в сусідстві моєї хати, тепер вона — лише музейний експонат, бо, здається, „батьки міста“ боються, що із витівками сьогоднішньої молоді небезпечно ставити її на давнє місце.

Та і винахід Марконі, який проробив дорогу до стільки нових і круговоротних винаходів у ділянці радіотехніки, комунікацій сателітами, радіо-астрономії та подорожей у космічні простори сьогодні майже призабули як і того, що надавав простеньким ручним апаратом перші бездротні вістки для кораблів.

Сьогодні ця виставка пригадала, що знаменує подію, як і напівліт мейшанів цього скромного містечка по-чуттям гордості із-за його славного минулого. А мені приємно думати про те, що колись великий Марконі розпочинав свій переворот у комунікації світу — як мій найближчий сусід.

Демократична...

Закінчення зі ст. 2.

американської демократичної системи.

Д-р Ю. Мовчан критикує саморефлексу, побоюючись, що шляхом красномовства і саморефлекси, яка може перейти в демагогію, може таким чином вийти наверх провідність, як для прикладу: в Італії вийшов Муссоліні, а в Німеччині Гітлер. Ця аналогія несправедлива, бо названі пройшли вишійшли наверх в тоталітарних державах, де народ не відіграв ніякої ролі, а тому й прийшло до диктатури в тих країнах.

Також д-рові Ю. Мовчанові не подобається й те, що в Америці при виборах надається право голосу не тільки вільним громадянам, а навіть й злочинцям, які перебувають у в'язниці. Це твердження вважаємо протинним демократичній системі, бо ці злочинці є громадянами, а переступивши закон, вони опинилися в'язниці, чим платять суспільству за свої злочини. Тож, щоб їх це позбавляло права голосу, це вважається надзвичайною карою, бо ці нинішні злочинці, завтра можуть бути порядними громадянами і членами суспільства.

Закінчуючи нашу дискусію з названим автором, хочемо підкреслити, що його стаття є дуже актуальною і треба висловити йому повне признання, що він її написав. Тож наші зауваження ми вважаємо лише доповненнями цієї теми, що її порушив у загальній статті відомий журналіст д-р Ю. Мовчан.

Д-р Микола Домашевський
Чикаго, Іл.

ТИЖЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ОПЕРИ В ТОРОНТО

Торонто, Канада. — Товариство Української Опери Канади інформус і запрошує українське громадянство на Тиждень Української Опери, який відбудеться від 1-го до 8-го червня ц.р., в театрі МекМіллена. В репертуарі — „Наталка Полтавка“, 1, 3, 6 і 8-го червня; „Запорожець за Дунаєм“ — 5-го і 7-го червня; галя концерт — 4-го червня. Квитки в ціні від 20-30 доларів треба набувати в „Арті“, „Вест Арті“ і „Арті Міссісга“. Близькі інформації можна отримати телефоном на число: 762-5142, після 6-ої години вечора.

ВІДПІШЛИ ВІД НАС

ТЕРЕСА СТОЛОВИЧ, член УНС Відд. 342-го Т-ва „Запорозька Січ“ в Картереті, Н. Дж., померла 8-го листопада 1983 року на 63-му році життя. Нар. 1920 року в Нью Джерсі. Членом УНС стала 1943 року. Залишила в смутку брата Івана. Похорон відбувся на цвинтарі Кловей Ліф у Вудбриджі, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Спасиває Погода, секр.

МАРІЯ БЕРКО, член УНС Відд. 155-го Т-ва „Запорозька Січ“ в Перт Амбою, Н. Дж., померла 14-го листопада 1983 року на 88-му році життя. Нар. 1895 року в Україні. Членом УНС стала в 1922 році. Залишила в смутку дітей: Анну, Івана, Волтера, Лоренса і Матей. Похорон відбувся 16-го листопада 1983 року на цвинтарі св. Гертруди в Коломбі, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Меланія Лоренс, секр.

МАРІЯ ШПАК, член УНС Відд. 155-го Т-ва в Перт Амбою, Н. Дж., померла 30-го листопада 1983 року на 88-му році життя. Нар. 1893 року в Україні. Членом УНС стала в 1924 році. Залишила в смутку сина Івана. Похорон відбувся 2-го грудня 1983 року на Укр. Кат. цвинтарі в Гоплові, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Меланія Лоренс, секр.

ТЕОДОР ГАТАЛЯК, член УНС Відд. 361-го Т-ва в Дітроїті в Нью Йорку, Н. Й., помер 17-го грудня 1983 р. на 90-му році життя. Нар. 1893 р. в Лешках, Австрійських, Україна. Членом УНС став 1952 року. Залишив у смутку сина Романа, невістку Івану та внуків Маркіяна і Христини, брата Миколу та ближчу й дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 21-го грудня 1983 р. на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
С. Чума, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
13-го ТРАВНЯ 1984 р.

Пасей, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-й Відд., о год. 2-й по поп. в УНДомі при 237 Норв. Ав. Просимо всіх членів взяти участь. Білети на 90-літній Ювілейний Бенкет УНСоюзу можна вже дістати на зборах. Просимо приєднувати нових членів до УНС. — В. Марушак, рек. секр.

Ньюарк, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Іл. Христителя 76-го Відд., о год. 11:30 перед полуднем в УШКОлі при Авівупі і Сенфорд Авеню. Просить чл. прийти та виріняти заперги вкладки. Нахроща платити вкладки чеками, і посилати прямо до Відділу. — В. Боярський, предс., Т. Клебан, кас., Юлія Демчук, секр.

HELP WANTED

HOUSEKEEPER
Adult family seeks non-smoking English-speaking, responsible, intelligent woman for long term live-in position. Cleaning, cooking, laundry, shopping. Must have recent checkable refs. & driver's license preferred. Only qualified persons need apply. Call Mon. thru Fri. after 9:30 a.m. (212) 594-5300

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
McNERNEY BURNADZ
FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone: (201) 772-1880
R.H. Burnadz — J.J. McNERNEY
Funeral Directors
Chapels available throughout the Metropolitan Area.

Now available

THE GREAT FAMINE IN UKRAINE: THE UNKNOWN HOLOCAUST

Compiled and edited by the editors of The Ukrainian Weekly
Published by the Ukrainian National Association

Featuring
DR. OMELJAN PRITSAK Foreword
DR. JAMES E. MACE The man made famine of 1932-33 what happened and why
DR. MYRON B. KUROPAS America's Red Decade and the Great Famine cover up
MARCO CARYNNYK Malcolm Muggeridge on State famine deliberate and "diabolical" starvation
EYEWITNESS RECOLLECTIONS
DISSIDENTS ON THE FAMINE

Available only from SVOBODA PRESS, 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302

Price
19 copies \$3.00 per copy plus \$1.00 postage and handling per order
10-19 copies \$2.50 per copy plus \$2.00 postage and handling per order
20 or more copies \$2.50 per copy plus \$3.00 postage and handling per order

ALL ORDERS MUST BE PREPAID MAKE CHECKS PAYABLE TO SVOBODA PRESS.

Мешканці штату Нью Джерсі зобов'язані 6% ставкою податку.

THE GREAT FAMINE IN UKRAINE: the unknown holocaust

Granite

Marble

Bronze

Телеф. (201) 372-0468

ROSE-HILL MONUMENTS

184 UNION AVENUE IRVINGTON, N.J. 07111
S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУЯ

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ СТАВЛЯЄМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВИНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, НЬО ДЖЕРЗІ І СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ, НЬО ЙОРК.